

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 22 – 28 มิถุนายน 2567

รัฐบาลญี่ปุ่นเคาะแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับจัดทำคำขอของงบประมาณปี 2568 ครอบคลุมการปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรช่วง 5 ปี (22 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายนที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นชอบแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการและการปฏิรูปการเงินการคลังซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดทำคำขอของงบประมาณปี 2568 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569) โดยได้มีการระบุเกี่ยวกับการจัดทำระบบและยกระดับมาตรการเพื่อเดินหน้าการปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรในช่วงระยะ 5 ปีแรกภายใต้กฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบทฉบับแก้ไข นอกจากนี้ ยังได้ระบุถึงการเพิ่มระดับรายได้ภาคเกษตร ป่าไม้ และประมงอีกด้วย

ในส่วนของกลไกการกำหนดราคาอาหารได้ระบุให้มีการเสนอร่างกฎหมายต่อที่ประชุมรัฐสภาสมัยหน้า โดยจะเร่งกำหนดให้มีการแสดงดัชนีต้นทุนเพื่อกำหนดราคาที่เหมาะสมต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนแรงงาน ภายหลังมีการปรับขึ้นค่าแรง สำหรับการบำรุงรักษาทางส่งและทางระบายน้ำเพื่อรองรับการลดลงของประชากร ได้ระบุให้มีการเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงที่ดินต่อที่ประชุมรัฐสภาสมัยหน้าเช่นกัน

ด้านการรักษาความมั่นคงทางอาหาร กำหนดให้มีการจัดทำเป้าหมายอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารและการขยายการผลิตอาหารและวัสดุทางการเกษตรที่มีอัตราการพึ่งพาสินค้านำเข้าสูง นอกจากนี้ ยังได้ระบุเกี่ยวกับการเพิ่มการทำเกษตรแบบลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งในเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ควบคู่ไปกับการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ภายใต้แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ การรักษาที่ดินทางการเกษตรซึ่งรวมถึงพื้นที่ในภูเขา ฯลฯ

โดยปกติแล้วรายการที่ปรากฏในแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการและการปฏิรูปการเงินการคลังจะได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยกว่ารายการอื่น ทั้งนี้ ในการยกครั้งแรกไม่ได้ปรากฏการระบุช่วงปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรและการจัดทำระบบรองรับระยะเวลา 5 ปี แต่สมาชิกพรรครัฐบาลได้เสนอให้มีการเพิ่มรายละเอียดดังกล่าวไว้ด้วย โดยพรรครัฐบาลได้เสนอข้อคิดเห็นต่อ Mr. Fumio KISHIDA นายกรัฐมนตรีให้กำหนดช่วงเวลาจากนี้ไปอีก 5 ปี เป็น “ช่วงปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตร” พร้อมเพิ่มการจัดสรรงบประมาณ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐบาลญี่ปุ่นไฟเขียวการจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าว (22 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นอนุมัติคำขอของบริษัท Osaka Dojima Exchange (ตั้งอยู่ในเมือง Osaka) ในการจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าว ภายหลังจากคาดการณ์ว่าปริมาณซื้อขายจะมีจำนวนเพียงพอ และพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นไปตามเงื่อนไข ทั้งนี้ ตลาดดังกล่าวมีกำหนดเปิดการซื้อขายในวันที่ 13 สิงหาคม 2567 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะติดตาม ควบคุม และกำหนดมาตรการในการจำกัดช่วงราคาซื้อขายและเข้าระงับการซื้อขายหากจำเป็น ตามข้อเรียกร้องของพรรคฝ่ายค้านและภาคการผลิตข้าว

Mr. Tetsushi SAKAMOTO รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุในการแถลงข่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีว่า การเปิดตลาดดังกล่าวเป็นการเพิ่มตัวเลือกสำหรับการลดความเสี่ยงการผันผวนของราคาข้าวในอนาคต

บริษัทฯ ยื่นขอจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าวต่อรัฐบาลญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา จากนั้นรัฐบาลได้พิจารณาตามกฎหมายการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าใน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) คาดว่าจะมีปริมาณ

การซื้อขายในจำนวนมากพอ และ 2) มีความจำเป็นและเหมาะสมต่อการผลิตและการกระจายสินค้าอย่างคล่องตัว สำหรับตลาดซื้อขายล่วงหน้าในครั้งนี้นี้ จะเป็นการใช้ดัชนีราคาที่คำนวณจากค่าเฉลี่ยราคาตกลงซื้อขายข้าวระหว่างแหล่งผลิตกับผู้ประกอบการค้าส่งซึ่ง MAFF ดำเนินการเผยแพร่ทุกเดือน ซึ่งต่างจากการซื้อขายล่วงหน้าในอดีตที่มีการระบุเป็นรายแหล่งผลิตและรายพันธุ์ข้าว และ MAFF พิจารณาแล้วว่าวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้มีผู้เข้ามาซื้อขายในตลาดล่วงหน้าในปริมาณที่มากพอ

นอกจากนี้ การเปิดตลาดซื้อขายข้าวส่งมอบจริงเมื่อฤดูใบไม้ร่วงปีที่ผ่านมายังเป็นอีกเหตุผลหนึ่งในการอนุมัติคำขอในครั้งนี้ โดยในการพิจารณาคำขอเปิดตลาดล่วงหน้าในคราวก่อนซึ่งรัฐบาล มีมติไม่อนุมัติพรรคเสรีประชาธิปไตย (LDP) ได้เสนอความเห็นให้มีการจัดตั้งตลาดซื้อขายข้าวส่งมอบจริง ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า การใช้ตลาดส่งมอบจริงควบคู่ไปกับตลาดล่วงหน้าจะช่วยควบคุมความเสี่ยงการผันผวนของราคา ทั้งนี้ ในที่ประชุมพรรค LDP ในวันเดียวกัน สมาชิกพรรคบางรายมีความเห็นว่าการอนุมัติคำขอดังกล่าวจะส่งผลให้แหล่งผลิตเกิดความสับสน ขณะที่ สมาชิกบางรายก็เห็นด้วยเนื่องจากตัวเลือกการควบคุมความเสี่ยงราคาข้าวผันผวนจะเพิ่มขึ้น โดยได้มีการเสนอให้รัฐบาลเข้ามาติดตามและควบคุมอย่างใกล้ชิด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นเตรียมบังคับใช้กฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมนี้ (25 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศกำหนดบังคับใช้ “กฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ” ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ซึ่งจะกระตุ้นให้แหล่งผลิตด้านการเกษตรหันมาใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น เครื่องเก็บเกี่ยวอัตโนมัติ ฯลฯ โดยจะสนับสนุนด้านเงินทุนและภาษีในการลงทุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อลดแรงงานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำระยะยาวของบรรษัทการเงินแห่งประเทศไทย (JFC) จะกำหนดระยะเวลาพักชำระเงินต้น 5 ปี โดยมีระยะเวลาสินเชื่อรวม 25 ปี

กฎหมายฉบับดังกล่าวมีชื่อเต็มว่า “กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร” ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 และได้มีการเผยแพร่ร่างข้อบัญญัติของคณะรัฐมนตรีซึ่งระบุเกี่ยวกับวันที่ที่กฎหมายฯ จะมีผลบังคับใช้และรายละเอียดของมาตรการภายใต้กฎหมายฯ ซึ่งจะเปิดรับฟังความคิดเห็นไปจนถึงวันที่ 23 กรกฎาคม 2567

กฎหมายฯ ได้ระบุให้ร่วมกับผู้ให้บริการด้านการเกษตรซึ่งรับจ้างดำเนินการด้านการเกษตร เช่น เกษตรกร สหกรณ์การเกษตร (JA) เป็นต้น หรือผู้ประกอบการผลิตอาหาร จัดทำ “แผนดำเนินการปฏิรูปแนวทางการผลิต” โดยครอบคลุมถึงการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ โดยหากได้รับการรับรองจากรัฐบาล จะได้รับการสนับสนุนเพื่อการลงทุนในเครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ

อัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อระยะยาวโดย JFC จะกำหนดไว้ระดับร้อยละ 0.65 – 1.75 ขึ้นอยู่กับระยะเวลาของสินเชื่อ วงเงินสินเชื่อร้อยละ 80 ของมูลค่าที่เกษตรกรรับภาระ และสามารถนำไปใช้กับการจัดซื้ออุปกรณ์ทันสมัย การปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกให้เหมาะกับการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การซื้อสารเคมีทางการเกษตรและวัสดุทางการเกษตร การฝึกอบรมเพื่อใช้เครื่องจักรกลฯ ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังสามารถหักภาษีจากค่าเสื่อมสำหรับภาษีนิติบุคคลและภาษีเงินได้ อัตราหักภาษีกรณีเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรจัดซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ อัตราร้อยละ 32 ของมูลค่าที่ซื้อ และกรณีการสร้างสิ่งก่อสร้างหรือโรงเรือน อัตราร้อยละ 16

ขณะเดียวกัน รัฐบาลจะให้การรับรองแผนการพัฒนาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับการใช้เครื่องจักรกลในการเก็บเกี่ยว โดยจะลดค่าสมัครและค่าขึ้นทะเบียนพันธุ์ (ระยะเวลา 6 ปี) ร้อยละ 75 สำหรับการขึ้นทะเบียนพันธุ์ที่ปรับปรุงขึ้นใหม่

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นประกาศสถานะปลอดโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) (25 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ประกาศสถานะการเป็นประเทศปลอดโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (WOAH) กำหนดไว้ว่า หากไม่ตรวจพบการระบาดอีกในระยะเวลาขั้นต่ำ 28 วันนับจากวันสิ้นสุดการกำจัดโรคประเทศที่เคยตรวจพบการระบาดจะสามารถกลับมาเป็นสถานะประเทศปลอดโรคได้ ซึ่งญี่ปุ่นตรวจพบการระบาดล่าสุดในฟาร์มเลี้ยงไก่ เมือง Tomisato จังหวัด Chiba และได้สิ้นสุดกระบวนการกำจัดโรคเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2567 จากนั้นไม่พบการระบาดของโรค HPAI เพิ่มเติม

MAFF ได้เสนอรายงานสถานะการปลอดโรค HPAI ต่อ WOAH ซึ่งผลการพิจารณาได้เห็นชอบให้ญี่ปุ่นมีสถานะปลอดโรคตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2567 และดำเนินการเผยแพร่ในเว็บไซต์เมื่อวันที่ 21 มิถุนายนที่ผ่านมา

ในฤดูกาลนี้ ญี่ปุ่นตรวจพบการระบาดจำนวน 11 กรณี ในพื้นที่ 10 จังหวัด ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2566 - เมษายน 2567 ลดลงจาก 84 กรณี ในพื้นที่ 26 จังหวัดเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยลดลงร้อยละ 87 จำนวนกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มก็ลดลงร้อยละ 95 เหลือเพียง 856,000 ตัว อย่างไรก็ตาม MAFF ยังเรียกร้องให้เกษตรกรดูแลด้านสุขอนามัยการเลี้ยงอย่างครบถ้วน และให้รับแจ้งทางการทราบโดยไวหากพบเหตุผิดปกติ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐบาลญี่ปุ่นเลือก Mr. Takashi WATANABE เป็นปลัดกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น คนใหม่ (27 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบเลือก Mr. Takeshi WATANABE (เข้ารับราชการปี 2531) หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี เป็นปลัดกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) คนใหม่แทน Mr. Shin YOKOYAMA (เข้ารับราชการปี 2529) ปลัดกระทรวงฯ คนปัจจุบัน โดยเป็นการเลื่อนตำแหน่ง Mr. WATANABE ซึ่งทำงานด้านการแก้ไขกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท และจะต้องเป็นผู้เข้ามารับช่วงต่อในการจัดทำแผนพื้นฐานฯ ต่อไป สำหรับตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีที่ว่างลงได้เลือก Mr. Toshihiko NAGAI (เข้ารับราชการปี 2533) อธิบดีกรมส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ชนบท เข้าดำรงตำแหน่งแทน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเห็นชอบรายชื่อดังกล่าวในวันที่ 28 มิถุนายนนี้ และจะมีผลประกาศในวันที่ 5 กรกฎาคม 2567

Mr. WATANABE ภูมิลำเนาจังหวัด Kagawa สำเร็จการศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยโตเกียว เคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองนโยบายประมง ทบวงประมง ฯลฯ เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีเมื่อเดือนมิถุนายน 2565 และมีส่วนร่วมสำคัญในการแก้ไขกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นจะเริ่มพิจารณาจัดทำแผนพื้นฐานฯ ในช่วงฤดูร้อนปีนี้ การกำหนดรายละเอียดของมาตรการ การเพิ่มงบประมาณด้านการเกษตร ฯลฯ จึงเป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงฯ ณ ขณะนี้

ในส่วนของ Mr. Ryosuke OGAWA (เข้ารับราชการปี 2530) ปลัดกระทรวงด้านต่างประเทศซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญหมายเลข 2 ของกระทรวงฯ มีกำหนดพ้นวาระเช่นกัน โดย Mr. Yoichi WATANEBE (เข้ารับราชการปี 2532) อธิบดีกรมปศุสัตว์ จะเข้าดำรงตำแหน่งแทน

สำหรับตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ Mr. Shigeki MORI ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการเกษตรภูมิภาค Tokai เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมการส่งออกและกิจการระหว่างประเทศ Mr. Hironori MATSUO ผู้บริหารรับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบายและการจัดการภาวะวิกฤต เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมการผลิต Mr. Taira MATSUMOTO ผู้อำนวยการกองนโยบาย กรมการผลิต เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมปศุสัตว์ Mr. Jun SUGINAKA ผู้บริหารฝ่ายประสานงานนโยบาย เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมบริหารจัดการด้านการเกษตร และ Mr. Akinari MAEJIMA ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการเกษตรภูมิภาค Tohoku เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ชนบท

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว